

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 16.01.2017

Styresak: 11/17

Arkivsaksnr: 2015/12606-KIH

Møtedato: 31.01.2017

HF2018: Oppfølging av fakultetsstyrevedtak 70/16

Dokumenter i saken

- Protokoll fra fakultetsstyremøte 20.12.2016 (vedlegg 1)
- Brev fra instituttleder ved LLE Johan Myking, datert 12.01.17 (vedlegg 2)
- Styringsgruppens reviderte anbefalinger (sak 70/16)
- Fakultetsstyresaker 44/15, 62/15, 67/15, 55/16, 70/16
- HF2018 sin prosjektnettside <http://www.uib.no/hf/2018>

Det vises til fakultetsstyrebehandling av forslag til ny studieprogramportefølje i møte 20. desember. Fakultetsstyret stilte spørsmål ved at fagmiljøet i kunsthistorie skulle bidra inn i to ulike studieprogrammer og var samtidig bekymret for ivaretagelsen av digital kultur i det nye studieprogrammet med arbeidstitel «Bachelor i samtidskultur». Se fakultetsstyrets vedtak i sak 70/16, punkt 1, tredje kulepunkt (se vedlegg 1).

Fakultetsstyret vedtar styringsgruppens reviderte anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF med utlysning våren 2018 og opptak høsten 2018 med følgende endringer:

- *Bachelorprogram i samtidskultur og Bachelorprogram i kunsthistorie og klassiske språk: Fakultetsstyret er skeptisk til å dele kunsthistorie i to studieprogram og er bekymret for fagidentiteten til involverte fag. Forslaget sendes tilbake til fagmiljøene for nærmere faglig begrunnelse og vurdering av en modell der digital kultur står alene og kunsthistorie, klassisk og teatervitenskap samles. Målet er at programmene skal behandles av fakultetsstyret slik at vi rekker studieoppstart høsten 2018.*

Instituttledelsen ved LLE har fulgt opp fakultetsstyrets bekymring i møter med fagmiljøene. Instituttleder har sendt et svarbrev datert 12.01.2017, der innspill fra fagmiljøene er innarbeidet (vedlegg 2).

Dekanens vurdering

Styringsgruppens anbefalinger var basert på fagmiljøenes egne forslag. Fakultetsstyret besluttet i møte 20.12.2016 å sende saken tilbake til fagmiljøet for en nærmere faglig begrunnelse og en vurdering av en modell der Digital kultur står alene og de andre fagene slås sammen til et program. Under behandling av saken ved instituttet fremkom at fagmiljøet i digital kultur i mellomtiden – altså siden siste innspill fra fagmiljøene, har endret standpunkt m.h.t. det foreslåtte programmet i samtidskultur. Grunnen er dels bekymringer m.h.t. fagidentitet og synlighet, dels misnøye med det foreslåtte programmets navn og med innrettingen av fellesemnene.

Mange av fagmiljøene har i forbindelse med HF2018 stilt spørsmål om fagenes identitet og synlighet ved overgang til større programmer med studieretninger. Gjennom arbeidet med prosjektet er det blitt klart at studieretningene vil bli tydelig profilert både på UiBs nettsider, i

Samordna opptak, i rekrutteringsmateriale og på vitnemålene. Implementeringen av de nye studieprogrammene vil ha særlig fokus på synlighet og profilering.

Digital kultur er ikke tilfreds med det foreslåtte navnet på programmet. Også andre fagmiljøer har uttrykt forbehold med hensyn til programmets navn. Det har vært understreket at navn på program og studieretninger må avklares i forbindelse med den konkrete utformingen av de nye studieprogrammene i løpet av våren 2017. Dette gjelder alle programmer.

Mer problematisk er det at fagmiljøet i digital kultur ikke er tilfreds statusen til de planlagte fellesemnene i det nye programmet. På den annen side fremhever Digital kultur en tydelig interesse for samarbeid med de andre fagmiljøene.

I sitt svarbrev til fakultetsstyresaken (vedlegg) fastholder instituttledelsen ved LLE Styringsgruppens anbefaling og understreker

at delingen av undervisningen i kunsthistorie på to ulike studieretninger innenfor to ulike BA-program er motivert av sterke faglige grunner som for det første svarer på bestilling fra HF2018s styringsgruppe, for det andre er foreslått og utarbeidet av et samlet fagmiljø, for det tredje er støttet av et samlet instituttråd.

De tre andre fagmiljøene bør sammen med digital kultur finne løsninger som gjør at digital kultur på ny kan oppleve seg som integrert. Instituttet vil medvirke til at denne dialogen kommer i gang..

Instituttledelsen og fagmiljøene har lagt ned et stort og godt arbeid med utarbeidelsen av de nye programmene. Fakultetsstyrets vedtak innebærer at man skulle vurdere styringsgruppens forslag, eller at digital kultur fortsetter som eget studieprogram mens de fire andre fagene (kunsthistorie, teatervitenskap, latin og gresk) slås sammen til ett program. Instituttledelsen vurderer det slik at de fire andre fagene ikke kan slås sammen i ett program.

HF2018 er ikke kun en reform for å spare, like viktig for prosjektet er etableringen av flere tverr- og flerfaglige samarbeid, og dermed også større, nyskapende og mer fleksible fagmiljøer. HF2018, og generelt alle studieprogram, skal ha tydelig arbeidslivsrelevans. Både moderne kunsthistorie, digital kultur og teatervitenskap (som er unikt i Norge) har stort potensial for økt samarbeid med den regionale og nasjonale kunst- og kulturarenaen, utdanningssektoren og UiBs kunsthøgskule. Et studieprogram i kunsthistorie og klassiske fag vil bl.a. være relevant for skolen, offentlig forvaltning og museumssektoren. Dette programmet vil også være et viktig faglig nettverk for UiBs middelalderklynge.

Fakultetsledelsen vurderer det slik at dersom man ikke etablerer to program i samsvar med styringsgruppens anbefalinger, er tiden for kort til å utarbeide felles program for de tre gjenværende fagene med oppstart høsten 2018.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtar styringsgruppens opprinnelige forslag om to studieprogrammer. Ett av programmene omfatter kunsthistorie og klassiske fag, det andre omfatter moderne kunsthistorie, digital kultur og teatervitenskap.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Protokoll fra ekstraordinært møte i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet 20.12.2016.
Møtet ble holdt i Møterom A+B i kjeller, Muséplass 1 og varte fra kl. 09:00 – 15:30.

Til stede fra Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet:

Margareth Hagen, Kjetil Berg Henjum, Christhard Hoffmann, Eivind Kolflaath, Randi Rolvsjord, Gisle Selnes, Åsmund Borgen Gjerde, Anette Andersen, Vebjørn Granum Kjersheim, Mikkel Egeland Paulsen, Anna Kristina Jensen

Forfall:

Jill Walker Rettberg (vara Gisle Selnes), Anne Hestnes (vara Anette Andersen)

Fra administrasjonen:

Fakultetsdirektør Trine Moe, ass. fakultetsdirektør Kim Ove Hommen, studiesjef Ranveig Lote, seniorrådgiver/utvalgssekretær Unni K. Utvik

Fra dekanatet:

Prodekan for undervisning og internasjonalisering Claus Huitfeldt

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Godkjent. To saker til eventuelt.

PROTOKOLL FRA MØTET 06.12.2016

Godkjent

VEDTAKSAKER

S 70/16 HF2018 - Forslag til ny studieprogramportefølje ved HF

Vedtak:

Det ble først stemt over alternativt forslag til vedtak lagt fram av Selnes:

Fakultetsstyret sender styringsgruppens reviderte anbefalinger til ny studieprogramportefølje tilbake og ber om at den belyses bedre. Ulike problemer og tiltak må analyseres og spesifiseres grundigere. Etterprøvbare og oppdatert tallmateriale må tas med som en del av grunnlagsmaterialet som legges fram for styret. Uheldige konsekvenser av foreslåtte tiltak må gjøres til gjenstand for detaljert drøfting.

Forslaget falt med 9 stemmer mot og 2 for (Selnes og Henjum).

Fakultetsstyret vedtar styringsgruppens reviderte anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF med utlysning våren 2018 og opptak høsten 2018 med følgende endringer:

1. Det ble først stemt over alternative vedtak knyttet til følgende studieprogram:

- Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer:

Henjum la fram alternativt forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar å beholde bachelorprogrammene i fransk, tysk, russisk, italiensk, engelsk og spansk som i dag uten fellesemner.

Forslaget falt med 9 stemmer mot og 2 for (Henjum og Paulsen).

- Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer:

Henjum la fram alternativt forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar å beholde bachelorprogrammene i kinesisk og japansk som i dag.

Forslaget falt med 10 stemmer mot og 1 stemme for (Henjum).

- Bachelorprogram i samtidskultur og Bachelorprogram i kunsthistorie og klassiske språk:

Fakultetsstyret er skeptisk til å dele kunsthistorie i to studieprogram og er bekymret for fagidentiteten til involverte fag. Forslaget sendes tilbake til fagmiljøene for nærmere faglig begrunnelse og vurdering av en modell der digital kultur står alene og kunsthistorie, klassisk og teatervitenskap samles. Målet er at programmene skal behandles av fakultetsstyret slik at vi rekker studieoppstart høsten 2018.

Enstemmig vedtatt.

- Masterprogram i arabisk

Henjum la fram alternativt forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar at masterprogram i arabisk opprettholdes.

Forslaget falt med 8 stemmer mot og 3 stemmer for (Henjum, Selnes og Paulsen).

2. Anbefaling av etablering av fellesemner eller nedjustering i valgemner tas ut.

Enstemmig vedtatt.

3. Det må arbeides videre med navn på enkelte av studieprogrammene og studieretningene for å synliggjøre studieretningene, vise arbeidslivsrelevansen og gjøre studietilbudene attraktive for potensielle søkere.

Enstemmig vedtatt.

4. Henjum la fram forslag til følgende tilleggspunkt:

Fakultetsstyret vedtar å ikke opprette obligatoriske fellesemner på masternivå i engelsk, spansk, fransk, tysk italiensk og russisk, men oppfordrer til at dette gjøres frivillig.

Forslaget falt med 9 stemmer mot og 2 for (Henjum og Paulsen).

EVENTUELT

- Selnes tok opp HF's praksis med administrativ overføring fra kode lektor/førstelektor til kode førsteamanuensis med henvisning til dom i Høyesterett der konklusjonen var at den som er tilsatt som forsker, ved spørsmål om oppsigelse ikke har fortrinnsrett etter reglene i tjenestemannsloven § 13 nr. 1 til stilling som førsteamanuensis. I dommen ble det blant annet påpekt at Tjenestemannsloven § 13 nr. 1 gjelder fortrinnsrett til «annen passende stilling», og at kompetansekravene til stilling som førsteamanuensis er bredere og strekker seg utover det vitenskapelige grunnkravet om doktorgrad. Automatisk oppjustering til kode førsteamanuensis er derfor uheldig. Fakultetsdirektøren opplyste at dette har sin bakgrunn i et pålegg fra den tidligere Personal- og økonomiavdelingen om automatisk overføring ved opparbeidet førstekompetanse. Saken vil derfor bli tatt opp på nytt med HR-direktøren og universitetsledelsen.
- Fakultetsdirektøren orienterte om at hun fra 01.04.17 vil gå over i ny stilling ved UiB knyttet til BOTT-samarbeidet om anskaffelse av nye felles administrative IT-systemer ved UiB, UiO, NTNU og UiT. Dekanen opplyste at hun ikke stiller til gjenvalg til våren.

HF2018 – svar fra LLE på fakultetsstyrevedtak 70/16.

Vi viser til protokollen fra fakultetsstyremøtet 20.12.16, sak 70/16, punkt 1, tredje kulepunkt, BA-programmene i samtidskultur og i kunsthistorie og klassiske språk:

- Bachelorprogram i samtidskultur og Bachelorprogram i kunsthistorie og klassiske språk: Fakultetsstyret er skeptisk til å dele kunsthistorie i to studieprogram og er bekymret for fagidentiteten til involverte fag. Forslaget sendes tilbake til fagmiljøene for nærmere faglig begrunnelse og vurdering av en modell der digital kultur står alene og kunsthistorie, klassisk og teatervitenskap samles. Målet er at programmene skal behandles av fakultetsstyret slik at vi rekker studieoppstart høsten 2018.

Saken har vært diskutert i møter mellom fagmiljøene og med medvirkning fra instituttledelsen. Et fellesmøte for alle fire fagene ble holdt 9.1.17, fulgt av mer fagspesifikke møter 11.1.17. Prodekan Claus Huitfeldt har vært til stede ved to av møtene. Utkastet til svarbrev har vært sendt til alle fagmiljøene med kommentarfrist, og innspillene er innarbeidet i dette svarbrevet etter beste evne. Svarbrevet er sendt fagmiljøene til orientering.

1. «Delingen» av kunsthistorie

LLE viser her til instituttets hørings svar datert 24.11.16, avsnittet «Nye tverrfaglige program».

Aller først må det på ny presiseres at "deling" betyr at faget innrettes mot å betjene to ulike studieretninger med ulik profil, i to ulike programmer. Faget kunsthistorie "deles" ikke i to ulike kunsthistoriefag, men beholder et samlet ansvar for årsstudiet i kunsthistorie og for masterprogrammet i kunsthistorie.

I LLEs høringsbrev understrekes bl.a. at

"delingen ble initiert av et samlet kunsthistoriemiljø og er prinsipielt akseptert både av styringsgruppen og de tre samarbeidende fagmiljøene, hhv. klassisk og digital kultur / teatervitenskap. I høringsrunden har hvert av fagmiljøene konkretisert programstrukturene."

Instituttet understreker videre brevets formulering om at

"Organiseringen av kunsthistorie i to atskilte spesialiseringer fremmer den faglige utviklingen og det faglige miljøet i kunsthistorie. Det er konsensus i miljøet om en slik løsning. Prosessen i fagmiljøet har vært god."

Den faglige begrunnelsen for Den faglige begrunnelsen for å dele undervisningen på bachelor-nivå i to programmer ligger i fagmiljøets sammensetning vurdert i forhold til to ønskelige satsinger. På den ene siden en orientering mot samtidskultur, noe som også har ligget i "bestillingen" fra styringsgruppa ved gjentatte anledninger:

"Den todelt løsningsen reflekterer et valg om spissing av profil foran bredde. Dette svarer til styringsgruppens ønske om å satse på et spisset program i samtidskultur, og ser også ut til å samsvare med et ønske fra studentene."

På den annen side hensynet til fakultetets middelalderstrategi, et moment som riktignok ikke kom så tydelig fram i høringsbrevet. I brevet heter det at

"Instituttet vil ta ansvar for at det vitenskapelige personalet bak hvert av programmene får like muligheter til å drive forskningsbasert undervisning med utgangspunkt i sine respektive spesialiteter."

Ut fra fagmiljøets ulike forskningsprofiler ville det være faglig uforsvarlig om fagmiljøet som helhet skulle orienteres mot en samtidskulturell profil. En stor del av fagmiljøet har sin orientering mot antikken og middelalderen, noe som tjener til å styrke fakultetets strategiske satsing og har bidratt til å fremme samarbeidet med klassisk-miljøet om det foreslåtte nye BA-programmet.

Studentene har som nevnt i høringsbrevet fremhevet at det er problematisk å miste den fulle kronologiske sammenhengen i faget kunsthistorie, men at det trolig vil være mulig å supplere med emner fra den komplementære spesialiseringen som frie studiepoeng. Instituttet fastholder derfor som sin vurdering at det ikke er usannsynlig at den todelt løsningsen kan bidra til at studenter holder fast ved faget.

Både instituttet og styringsgruppa for HF2018 er oppmerksomme på det potensielle ressursproblemet som ligger til grunn for fakultetsstyrets vedtak. I høringsbrevet understrekes dette tydelig:

"Det må likevel presiseres at todelingen forutsetter at et samlet fagmiljø samarbeider på tvers av skillet og at kunsthistorie fremdeles defineres som ett fagområde og én faggruppe [...] Instituttrådet støtter den todelt løsningsen, men vil samtidig uttrykke uro over ressursituasjonen. Ressursmessig fører den todelt løsningsen ikke til andre innsparinger enn de som samarbeidsfagene klassisk, teatervitenskap og digital kultur kan bidra med. Innenfor kunsthistorie er det planlagt en sterk reduksjon av ressursbruken på 200-nivået til fordel for 100-nivået. Det er likevel fremdeles en stor risiko for at emner blir for personavhengige, og ressursituasjonen må karakteriseres som sårbar og presset."

Instituttet fastholder støtten til løsningsen og legger til grunn at fagmiljøet har tatt disse problemstillingene inn over seg.

2. Vurdering av den alternative modellen

a) Ett BA-program for digital kultur

Digital kultur har diskutert dette alternativet, bl.a. i særskilt møte 11.1.17. Fagmiljøet opplever vedtaket i fakultetsstyret som overraskende og er bekymret for å framstå

internt som isolasjonistisk. Fagmiljøet uttrykker likevel, i direkte tilknytning til fakultetsstyrets formulering, bekymring for den faglige identiteten. Miljøet ønsker å beholde den nasjonale og internasjonale merkevareeffekten ved det eksisterende navnet, og legger særlig vekt på studentenes bekymring for at denne identiteten utviskes dersom faget går opp i et program under et mer generelt og mindre fagspesifikt navn. Særlig framheves faren for utydelig fagbenevnelse på vitnemålet.

Flere andre forhold har gitt grunn til bekymring, bl.a. statusen til planlagte fellesemner som følge av ensidige vedtak i andre fagmiljø i slutfasen av arbeidet. Digital kultur opplever seg marginalisert av de andre samarbeidende fagmiljøene. Også kulturforskjeller som undervisningsspråk vanskeliggjør samarbeidet.

Fagmiljøet framholder imidlertid at det finnes en rekke faglige kontaktpunkter med andre fag på instituttet, både med kunsthistorie, teatervitenskap og andre fag. Digital kultur ønsker seg helt klart et konstruktivt samarbeid både om forskning og undervisning, men opplever at det planlagte programmet i samtidskultur egentlig ikke framstår som et naturlig program som ivaretar digital kulturs profil.

Som konklusjon uttrykker digital kultur at det planlagte programmet i samtidskultur ikke framstår som et enhetlig nok program til å ivareta digital kulturs faglige profil. Det må derfor bli opp til de andre fagene å finne løsninger som integrerer digital kultur på ny.

b) Ett BA-program for teatervitenskap, klassisk og kunsthistorie

De tre fagene samlet seg og diskuterte dette alternativet i møte 11.1.17. Møtet pekte på det paradoksale i at fakultetsstyret i sitt vedtak 20.12.16 uttrykte skepsis til en løsning som fagmiljøene selv hadde initiert og samlet seg om, og samtidig gjorde til dels gjennomgripende vedtak i strid med ønskene fra andre fag, særlig fra fremmedspråksfagene. Deling av undervisningen i kunsthistorie på to studieretninger er fremdeles ønskelig, og møtet så det som urealistisk å samle disse tre fagene i ett program uten en eller annen form for inndeling, i det minste administrativt. Møtet så det derfor heller ikke som realistisk at denne løsningen skulle kunne fungere ressurs sparende.

Som konklusjon mener faggruppene klassisk, teatervitenskap og kunsthistorie at en samling av disse tre fagene i ett program er en lite tjenlig løsning, og at det opprinnelige forslaget fra styringsgruppa bør beholdes. En subsidiær løsning uten digital kultur krever uansett deling av kunsthistorie i to profiler, enten fordelt på to programmer eller på to studieretninger innenfor ett program.

3. Instituttledelsens vurdering

De motforestillingene og bekymringene som uttrykkes fra digital kultur, er reelle og må tas alvorlig, men burde være mulige å løse innenfor de strukturene som er foreslått av styringsgruppa for HF2018. Hovedvekten må legges på fagmiljøets klart positive holdning til faglig samarbeid og kontakt. De tre andre fagmiljøene bør sammen med digital kultur finne løsninger som gjør at digital kultur på ny kan oppleve seg som integrert. Instituttet vil medvirke til at denne dialogen kommer i gang.

Det subsidiære forslaget fra teatervitenskap, kunsthistorie og klassisk peker på deling av kunsthistorie i to profiler slik at klassisk danner et program med den ene

kunsthistorieprofilen, teatervitenskap med den andre. Alternativt må det oppfattes som ett BA-program med fire studieretninger. Instituttledelsen vurderer det som krevende å utarbeide operative løsninger innenfor en slik modell innenfor de frister som gjelder.

Som konklusjon fastholder instituttet at delingen av undervisningen i kunsthistorie på to ulike studieretninger innenfor to ulike BA-program er motivert av sterke faglige grunner som for det første svarer på bestilling fra HF2018s styringsgruppe, for det andre er foreslått og utarbeidet av et samlet fagmiljø, for det tredje er støttet av et samlet instituttråd. Det er enighet i faggruppene kunsthistorie, teatervitenskap og klassisk om at dette er den beste løsningen. Disse faggruppene har ikke gitt uttrykk for at faglig identitetstap er et stort problem. Instituttet har tillit til de faglige gevinstene med spissingen av de to tydelige profilene i kunsthistorie og til fagmiljøenes evne til å finne felles løsninger.

LLE går altså etter en totalvurdering inn for at styringsgruppens anbefaling om et Bachelorprogram i samtidskultur og et Bachelorprogram i kunsthistorie og klassiske språk, slik de ble lagt fram for fakultetsstyret 20.12.16, vedtas og legges til grunn for den videre prosessen.

12.1.2017

For LLE
Johan Myking (s.)
instituttleder